

ПОЛІТИЧНІ АКЦЕНТИ МІСЯЦЯ

Листопад для більшості закарпатців розпочинається з Дня пам'яті. Першого числа ми йдемо на кладовище, ушануємо тих, хто є для нас дорогим, рідним, але, на жаль, уже знаходиться поза межею звичного буття. Не знаю чому, але саме в таку дату іще раз згадалася Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Творчість Раїси Кириченко в культурному просторі України на покордонні ХХ—ХХІ століття (до 70-ліття від дня народження Березини української пісні)», яка пройшла в Полтаві не так давно, минулого місяця.

Захід видався вельми цікавим і змістовним. Р.Кириченко було вшановано на високому, гідному поваги до такої Людини. Іще б пак: Герой України, народна артистка України, лауреат Державної премії України ім. Т.Г.Шевченка, повний кавалер орденів княгині Ольги. Співачка працювала солісткою Полтавської, Житомирської, Черкаської, Херсонської філармоній, Черкаського народного хору, виступала із власним колективом «Чураївна». При цьому ретельно відбирала до репертуару пісні. Серед них, як зазначається у «Вікіпедії», не було другорядних. «Кожна ставала популярною і входила в кожну домівку». Не випадково відомий поет-пісняр Андрій Демиденко якось сказав: «Коли я дивлюсь на неї — бачу вроду українську, слухаю — чую голос України, ще раз дивлюся — бачу гідність України». Коли Р.Кириченко перебувала в німецькій клініці, їй пропонували змінити громадянство, щоб безкоштовно зробити потрібну операцію. Однак співачка без вагань тут же відповіла, що любить своїх маму, чоловіка, а найбільше — Україну. Відмовилася й від американського громадянства, де їй в одному з міст готові були подарувати розкішний особняк.

...«Я — Україна», «Синьокі солов'ї», «Мамина вишня», «Я козачка твоя»... Що не пісня, то натягнута в душі струна неймовірної сили й краси. Співом Р.Кириченко захоплювалися в Австралії й Канаді, Німеччині й Польщі, в Алжирі й Тунісі, на Філіппінах і в штаб-квартирі ООН...

Творчість співачки сьогодні надзвичайно актуальна як своєрідний патріотичний стрижень. І зараз, коли в країні виростають «союзні» (відповідно європейські чи митні) пристрасті, здається, потрібно орієнтуватися на такі постаті, як Р.Кириченко, аби за політичним вибором не втратили самої України.

Минулого номера в опитуванні «З Європою чи без неї?» уже було порушено тему політичного вибору держави. Студентки відділення журналістики Джесіка Вайда й

Про героїв України й «союзну» психологію

Мирослава Гараздій, на мій погляд, правильно розставили акценти, збалансовано навівши аргументи прихильників і противників євроінтеграції, та представивши дані хай і не соціологічного в повному розумінні цього слова, але все ж опитування.

Телебачення в ці дні активно повідомляє про мітинги, у яких беруть участь і студенти та викладачі. Не оминули такі заходи й нашу область. У більшості випадків насамперед молодь не дала використати себе в кон'юктурних цілях партійних лідерів різних мастей, чітко відмежовуючи політику від громадянського вибору. Його лише в Ужгороді в один день, 26 листопада, чітко засвідчили десятки й навіть сотні юнаків і дівчат УжНУ. До мітингувальників вийшов і ректор Федір Вацук. Він пообіцяв провести розмову з

наставниками, щоб із розумінням поставилися до пропусків занять. Принаймні я не чув, щоб за це когось переслідували. На черговому ж засіданні вченої ради очільник нашого вишу висловив і особисту думку й позицію ректорату загалом: ідеться про європейський вектор розвитку України, європейський рівень життя українських громадян.

Словом, університет, не політизуючи тему, уважно стежить за «союзною» проблемою, бере участь у її вивченні й обговоренні. Не випадково і в навчально-науковому Інституті євроінтеграційних досліджень УжНУ висловлювалися щодо проекту Угоди про асоціацію України та ЄС: у правовій, соціальній, економічній площинах...

Дай Боже нам усім і надалі витримки, толерантності, мудрості. А головне того вибору, який був би справді на користь України, тієї України, яку, зокрема, оспівувала у своїй творчості й Р.Кириченко...

Володимир ТАРАСЮК,
головний редактор газети «Погляд».

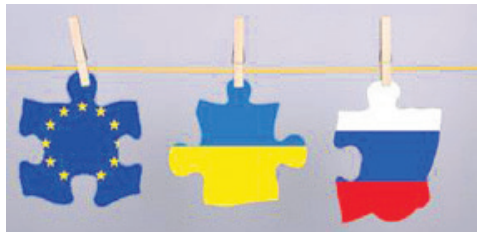

Фото Ксенії КОЗІКО

ОПИТУВАННЯ

5 книг, які формують сучасного українця

Віднедавна газета «Погляд» за ініціатииви часопису Донецького національного університету «Університетські вісті» налагодила співпрацю з цим виданням. На його прохання серед студентів нашого вишу було проведено опитування «5 книг, які формують сучасного українця». Інформацію надали близько 200 юнаків і дівчат математичного, філологічного, інженерно-технічного факультетів, факультетів міжнародних відносин та суспільних наук, Інституту іноземної філології.

Найбільше голосів (76%) набрали: «Кобзар» Тараса Шевченка, «Записки українського самашедшого» Ліни Костенко, «Енеїда» Івана Котляревського, «Жовтий князь» Василя Барки та Конституція України.

У 24 відсотках випадків згадувалися ще «Тіні забутих предків» Михайла Коцюбинського, «Хіба ревуть воли як ясла повні?» Панаса Мирного, «Чорна рада» Пантелєймона Куліша, «Тигролови» Івана Багряного, «Сучасна українська літературна мова».

Найоригінальнішу думку про книжку, на наш погляд, висловили студенти Інституту іноземної філології: «Книга — це код, який потрібно розкодувати».

Ірина ОЛАГ, Олеся МАТІЙ, Антоніна КОРНУТА, Тетяна КОРМОШ, Марія ЗЕЛІНСЬКА,
студентки відділення журналістики.

ВЧЕНА РАДА

У звичному робочому режимі

Відбулося чергове засідання вченої ради УжНУ. На ньому, зокрема, визначили лауреатів університетського конкурсу на кращий підручник (навчальний посібник) 2012 р., розглянули звіти про виконання науково-дослідницьких робіт, діяльність Приймальної комісії в поточному році та правила прийому в наш заклад 2014 р., обговорили питання, пов'язані з атестацією аспірантів вишу, та інші.

Проректор із наукової роботи, професор Юліан Височанський поінформував, що в аспірантурі УжНУ навчається

понад 230 осіб за 53 спеціальностями, а дисертаційними дослідженнями охоплені майже 290 науковців. Щодо конкурсу на кращий підручник (навчальний посібник 2012 р.), то відзначено такі видання: «Навчальна книга: організація і методика викладання» (автори І.Артюмов, О.Ващук), «Грамматика сучасної німецької мови» О.Гвоздяк, «Податкове право: навчальний посібник» (Я.Греца, В.Ярема, Ю.Бисага, М.Сідак), «A turizmus korszeru valfajai» (M.Kljár, F.Sándor, G.Palko), «Пропедевтика внутрішніх хвороб. Практикум» (Е.Архій, О.Москаль, Е.Гірчак, В.Коваль, М.Дербак, Н.Розумик), «Інженерна екологія» (Ю.Жигуц, В.Лазар), «Сепсис та септичний шок у практиці акушер-гінеколога. Навчальний посібник» (Р.Міцода), «Фізіологія рослин. Малий прак-

тикум» (В.Ніколайчук, В.Белчгазі, М.Вакерич, А.Колесник, К.Кішко), «Диференціальна діагностика органів в гістологічному препараті (Світлова мікроскопія)» (В.Палапа, В.Палапа, А.Гербут), «Збірник задач з математичної фізики» (М.Перестук, В.Маринець, В.Рого), «Практикум з герніології. Пахвинні грижі. Навчально-методичний посібник для студентів медичних навчальних закладів, лікарів-інтернів, хірургів. Сучасна фізіотерапія та діагностика в стоматології» (Б.Пацкань, Ю.Фатула). Усіх авторів відзначать грошовими преміями.

Щодо роботи Приймальної комісії УжНУ, то її відповідальний секретар Олена Мельник наголовила: порівняно з минулим роком надійшло майже удвічі більше заяв при загальному ліцензова-

ному обсязі прийому на денну форму в 6055 осіб.

Слід також додати, що в УжНУ готуватимуть магістрів за спеціальностями «Соціальна робота» й «Державна служба». Найбільш охоче вступники обирали спеціальності економічного, географічного, медичного, історичного, філологічного, здоров'я людини та деяких інших факультетів. Наступного року особливу увагу звертатимуть на якісний склад

вступників.

Крім того, на вченій раді ішлося про конкурсні справи, роботу наукового товариства студентів та аспірантів стоматологічного факультету.

Ректор УжНУ, професор Федір Ващук також розповів про фінансове забезпечення закладу. Жодних підстав для хвилювань немає, навчальний процес триватиме без зривів. Потрібно тільки якнайшвидше модернізувати систему опалення. **Інф. «ПОГЛЯДУ».**

ФОТОФАКТ

У Києві відбулася Міжнародна виставка «Освіта та кар'єра-2013». Експозиції представили понад 150 українських та зарубіжних навчальних закладів. Тим приємніше, що Ужгородський національний університет здобув гран-прі в номінації «Міжнародне співробітництво в галузі освіти і науки». Крім того, на V Національній виставці-презентації «Інноватика в сучасній освіті», що теж пройшла в столиці за участі майже 800 закладів, установ, центрів, управлінь, структур бізнесу, пов'язаних із системою освіти, з усіх регіонів України, а також із Франції, Росії, Китаю, США, ДВНЗ «Ужгородський національний університет» здобув диплом за активну участь у представленні інноваційних технологій. **Фото з офіційного сайту УжНУ.**

На виставковому центрі УжНУ: асистент Вальтер ВОЛФСБЕРГЕР, викладач Олексій КУРУЦА, професор Володимир НЕЛЮБОВ та інженер-програміст Антон ЯНОШ

До 95-річчя Гуцульської Республіки

«Гуцульська Республіка — предтеча Карпатської України: 95-річчя з дня воз'єднання Гуцульщини з Україною (1918 р.)», — так називається виставка, яку цього місяця відкрили у відділі Карпатики УжНУ. Були представлені різноманітні видання, часописи, монографії («Лицар волі» М.Мушинки, 2011 р., присвячена життю С.Клочурака — засновника й президента Гуцульської Республіки в с.Ясіня), збірники праць-досліджень про становлення Карпатської України, історичні праці («Закарпаття між двома світовими війнами»; розділ III — «Гуцульська республіка. Громадсько-політичні взаємини Ясінянської Народної Ради і Східної Галичини в 1918 — 1919 рр.» М.Вегеша, 2000 р.), історико-етнографічні нариси («Закарпатська Гуцульщина» В.Піпаша, 2012 р.), книжка про передумови створення республіки «Життя прожити — не поле перейти» В.Піпаша-Косівського (2007 р.), річник «Карпатський край» (№1 — 4, 1995 р.), зокрема стаття «Негаразди ясінянських газдів», присвячена сім'ї Климпухів — фундаторів Гуцульської Республіки (с. 52—61) тощо.

Окрасою виставки стала «Гуцульська читанка», видана у Відні 1921 р. за редакцією К.Трильовського. Тут опубліковано деякі твори відомих українських письменників і діячів, зокрема Олександра Олеся, Юрія Федьковича, Івана Семанюка та інших. Унікальне видання ж присвячене життю й побуту західних українців, не випадково тут уміщені й уривки з гуцульських співанок.

Мирослава ГАРАЗДІЙ,

студентка відділення журналістики.

Даним абзацом

• ПAM'ЯТЬ • В УжНУ відбулися заходи зі вшанування жертв Голодомору 1932 — 1933 років. З нагоди 80-річчя геноциду в Науковій бібліотеці УжНУ презентували видання «Відгомін трагедії: спогади мукачівців, які пережили голод 1932 — 33 років в Україні». Було також переглянуто фільм «Великий голод», а на факультеті суспільних наук пройшла наукова студентська конференція.

• ЗАПОВІТІ • Ужгородський національний університет отримав у спадок 50 тисяч доларів від американки закарпатського походження Стеффі Сарвадій, яка померла 15 серпня 2013 р. в штаті Іллінойс (США). Відповідно до нотаріально посвідченого доручення, оформляють спадщину Українська іноземна юридична колегія (Україн'юрколегія, Київ). **За інформацією МЕДІАЦЕНТРУ УжНУ.**

• ВИПЛАТИ • Через ситуацію, що склалася з виплатами з Державної казначейської служби, в УжНУ з'явився борг із заробітної плати перед викладачами. І це при тому, що на рахунках вишу достатньо коштів, закумульованих завдяки низці вдалих управлінських рішень. Однак проблему вдалося вирішити на рівні Міністерства освіти та науки: інтереси університету та його колективу відстояв ректор УжНУ, професор Федір Ващук. Унаслідок докладених зусиль було, зокрема, повністю видано платню за жовтень. Більше того, керівництву вдалося отримати додаткове надходження від Міністерства — понад 1,5 мільйона гривень на оплату комунальних послуг та виплати стипендій.

• СПЛАТИ • Завдяки ініціативі голови Закарпатської ОДА Олександра Ледида та міністра освіти і науки Дмитра Табачника на засіданні уряду підтримали звернення керівництва Ужгородського національного університету: відтепер виш сплачуватиме за газ, який витрачатиметься на обігрівання студентських гуртожитків, не 4500, а 1300 грн за тисячу кубометрів. Відповідне рішення надійшло на адресу вишу від Кабміну. Як зазначив очільник університету Федір Ващук, зекономлені кошти можна буде використати на освітні потреби та розвиток наукових досліджень, а студенти не сплачуватимуть за гуртожиток утричі більше. **За інформацією ОФІЦІЙНОГО САЙТУ УжНУ.**

• ВИБОРИ • На ряді факультетів пройшли вибори деканів. Так, в істориків за результатами голосування переміг доцент Володимир Фенич. На факультеті здоров'я людини одноголосно підтримали кандидата медичних наук, професора Олену Дуло, на факультеті туризму та міжнародних комунікацій — кандидата географічних наук, професора кафедри туризму Наталію Габчак, у стоматологів проголосували за кандидата медичних наук, професора, головного лікаря університетської стоматологічної поліклініки Є.Костенка, а на біофаці вирішили довіритися викладачу кафедри ботаніки, доценту Ярославі Гасинець (до речі, першій жінці-деканові за всю історію підрозділу). Колективи факультетів ухвалили рішення рекомендувати ректору Ф.Ващuku призначити новобраних керівників терміном на 7 років. **Мирослава ГАРАЗДІЙ,** студентка відділення журналістики.

ЗНАЙ НАШИХ!

Марта Волощук — кавалер ордена княгині Ольги!

Колектив Ужгородського університету й факультету європейського права та правознавства зокрема щиро вітає доцента кафедри адміністративного, фінансового, інформаційного та європейського публічного права Марту Гнатівну Волощук із нагородженням її орденем княгині Ольги (III ступеня).

Високою державною відзнакою працівницю УжНУ вдостоєно «... за вагомий особистий внесок у реалізацію державної економічної політики, захист законних прав і свобод платників податків, бага-

торічну плідну працю та високий професіоналізм».

Вельмишановна Марто Гнатівно!

Бажаємо Вам міцного здоров'я та подальших творчих успіхів і звершень на ниві педагогічної, наукової та громадської діяльності на благо народу України.

З глибокою повагою ректор Федір ВАЩУК та весь професорсько-викладацький склад УжНУ.

БРЕЙН-РИНГ

Гідні суперники — хороша гра!

Відбувся брейн-ринг між факультетами УжНУ. За честь стати «найрозумнішим підрозділом» університету змагалася аж 21 команда.

Світлі голови зустрілись у 3-х турах. Ведучий Дмитро Тодер ознайомив учасників із правилами поєдинку й представив високоповажне журі. До нього увійшли Людмила Огороднік — начальник відділу навчально-виховної роботи, Андріана Завадяк — голова Профкому студентів УжНУ, Іван Полюжин — голова Студради Закарпаття, Микола Сюсько — голова наукового товариства при Студраді та Іван Граб — голова Студради УжНУ.

Проректор Федір Шандор позитивним настроєм і теплим виступом додав наснаги учасникам. Майже 4 години тривав поєдинок проникливості, допитливого розуму та широкого кругозору. Капітан команди філологічного факультету Віктор Федурця зазначив: «Брейн-ринг — це чудова можливість згуртуватись і довести, що твоя команда здатна на сильний двобій. Хоч ми зазнали поразки, усе ж хотів би подякувати своїм колегам за чудову командну гру й розумні голови на плечах!»

Результатати ж змагань такі: 3 місце. Економічний факультет (отримав 1000 гривень). 2 місце. Факультет європейського права та правознавства (дістав 1500 гривень). 1 місце. Факультет інформаційних технологій (він же — власник символу гри — сови — та 2000 гривень). У супергрі переможці позмагались із викладачами, які з величким відривом усе ж поступилися. «Переможців суперфіналу відзначить профком викладачів і співробітників УжНУ», — заува-

жила А.Завадяк. Утім, як зазначив Ф.Шандор, переможених не було. Декани всіх факультетів повинні пишати своїми командами, адже кожна з них гідно трималась і намагалася дістати олімп. «Студенти нашого університету цілком виправдано — потенційні кандидати наук та професори. І безперечно, усі вони стануть професурами за своїм фахом», — підсумував М.Сюсько.

Валерія ЗЕНИНЕЦЬ,

студентка відділення журналістики. Фото: МЕДІАЦЕНТР УжНУ.

НЕЗАБУТНІ СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

Важко в навчанні – легко в бою,
або Про війну очима ветеранів

На факультеті міжнародних відносин відбулася зустріч із ветеранами-«афганцями». Розпочав захід завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання (факультет здоров'я людини) В.Товт. Відкриваючи трагічні сторінки історії війни Радянського Союзу з Афганістаном, Валерій Адальбертович згадував також нелегкі життєві ситуації, у які потрапляли українські солдати. Тоді, з офіційними даними СРСР, загинуло близько 15 тисяч військовослужбовців.

Спілкувався зі студентами й ветеран війни, колишній танкіст Сергій Олексіюк. Він в основному розповідав про умови життя у

80-х рр., службу в Кандагарі. Завдання кожного солдата — не лише відстоювати інтереси держави, а й з останніх сил боротися за власне життя та життя воїна-брата.

С.Олексіюк наголосив, що необхідно вивчати історію, яка досі переповнена білими плямами, іноземні мови, знання яких допоможе зорієнтуватися й вижити за кордоном.

Навіть зараз існує загроза вибуху війни, — переконаний ветеран. У світі щорічно зменшуються запаси питної води. А це вагомий привід для міждержавної ворожнечі. «Якщо армія міцна, то сильна держава», — сказав Сергій Максимович. Нагороджений орденами Червоної Зірки та Богдана Хмельницького III ступеня вивів для себе одну істину: найкращий урок — це відчуття справжню цінну дружби, необхідність допомагати один одному. Тому й зараз функціонують різні товариства ветеранів.

Колишні солдати й досі виконують свій основний обов'язок — захищають інтереси інших.

Ще на зустріч завітав А.Млинарський — голова Ужгородського районного осередку Української федерації хортингу. Він згадує, що добровільно пішов служити в Афганістан, адже хотів гідно відстояти державу, яка дала йому освіту, допомогла реалізуватися в житті. Спогади ветерана теж торкалися трагічних історій про війну, на якій «думаєш лише за свого брата». Уже багато років пройшло від періоду Великої Вітчизняної війни, а як ми віддячили ветеранам? Насамкінець Андрій Геннадійович побажав усім прагнути вдосконалення, постійно йти вперед, а ще запросив до свого клубу хортингу.

...Війна завжди приходиться несподівано. І виграє той, хто вміє жертвувати власними інтересами

заради державних. Тепер ми живемо в мирний час, та конфліктів чомусь не поменшало, тому потреба в сильній армії очевидна. Історія ветеранів — місток, що поєднує минуле з майбутнім. Правильно засвоївши уроки першого, матимемо світле життя завтра. А ще віддаваймо належну повагу й славу ветеранам за те, що маємо сьогодні й живемо мріями про майбутнє!

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
студентка відділення журналістики.

РІДНИЙ КРАЙ

Із лауреатських творчих робіт всеукраїнського студентського фестивалю «Інформаційна миска»

Батьківщина там, де відчуваєш себе вільним

У кожної людини є затишне місце, де вона може відпочити тілом та душею. Для мене таким скарбом стало рідне містечко — Іршава. Тут я народилася, пішла до школи, уперше закохалася... Тут усе зачаровує та приваблює мене казковою природою. У цього маленького клаптика землі є чимала історія зі своїми загадками та секретами. Тож далі докладніше про те, як розвивалася Іршава.

За народним переказом, у давнину в долині мальовничої річки оселилися люди. Вони помітили, що під час повноводдя довкола чи не все забарвлювалося в коричневу барву, ніби колір іржі. І почали називати річку Іржавкою. Відповідно поселення на її берегах — Іржавою, що з часом трансформувалося в Іршаву.

Перша письмова згадка про місто датується 1341 р., а територія згадується як Максимгаза (дослівно — дім, тобто поселення Максима.) Тодішнім власником був саме Максим, син Волоського князя Татомира. Вірогідно місцеві мешканці й надалі вживали первісні назви «Іржава», «Іршава», «Ілошва». У 1460 р. король Матяш видав грамоту на право володіння, а представників роду Максима почали йменувати ілшвоями (de Ilosva).

Відтоді поступово й розвивається місто й район. Петро Бенедик, 65-річний житель міста, згадує: «Я ще пам'ятаю, як на моїх очах зводили будинки та крамниці. Якщо порівняти тодішню Іршаву із сьогоднішньою, то різниця надзвичайно велика. Із розповідей свого дідуся можу тільки уявити, що було до мого народження, як усе розвивалося, виростало, змінювалися традиції. Чесно кажучи, у ті часи народ заробляв собі на прожиття більше фізичною працею, аніж розумовою. І кожному це подобалося. Ми ходили рибалити, іноді батько брав на полювання, поралися на городі. Увечері ходили на вечорниці, де танцювали, допоки ноги не втомлювалися. Весело було, я сумую іноді за тим часом».

...У 1825 р. було освячено новий кам'яний храм у центрі міста. Після скасування кріпацтва (з другої половини XIX ст.) розвиток Іршави дещо прискорили. Із того часу збереглася печатка з написом угорською мовою: «Поселення Ілошва». Після революції 1948 — 1949 рр. почало діяти поштове відділення, запрацювали

початкова школа, лісопилка, розпочато будівництво млина, стали розвивати домашні промисли, ремесла.

1923 — 1925 рр. чеська влада замість дерев'яного через річку звела славнозвісний Іршавський міст. Споруда дійсно красива, а тому вважається своєрідною візитівкою нашого міста. У Закарпатській області зведено тільки 3 подібні об'єкти. Отже, Іршавським мостом місцеві жителі можуть пишатися. Тим паче, що в нього непроста доля. 24 жовтня 1944 р., відступаючи, угорсько-фашистські війська вирішили підірвати цю споруду. Під неї було закладено 2 мішки вибухівки. Сім'я Михайла Меренича просила одного із сержантів не руйнувати міст, бо поруч знаходилася хата. Вояки на вмовляння не піддавалися навіть після пропозиції забрати 6-місячну свиню. Не допомогло й звертання священика. Солдати вже підготували бікфордів шнур для запалення. У цю мить із гурту, котрий занепокоєно спостерігав за діями вояків, раптово постали Андрій Матишинець і Микола Химич із корчагою закарпатської сливовиці. Володіючи угорською, вони демонстративно спробували спиртное й запропонували угорському сержанту. Той коли зробив ковток, вигукнув: «Нодьон йо!» («Дуже добра!») і наказав витягти вибухівку з-під мосту. Фашисти забрали в М.Меренича поросля та пішли в напрямку Сільця, де й підірвали міст. А в Іршаві сливовиця врятувала аналогічну споруду...

Старші люди пам'ятають подібні історії й передають мо-

Жителі Іршави, початок XX ст.

лодшому поколінню, яке теж любить своє місто. Праправнук М.Меренича Олександр, 21-річний місцевий житель щиро говорить: «Для мене — це і той куточок, де можу розслабитися та гарно відпочити. Тут починаюся у своїй тарілці, бо знаходжусь у рідному для мене місці. Іноді, коли хочеться подумати, проходжусь вулицями, і це заспокоює. Не знаю напевно, чи буду працювати в Іршаві, але прожити

залишок своїх днів хотілося б саме тут. У нас — невелике місто, але надзвичайно красиве та мальовниче».

А ще Іршава славиться єдиною в Україні вузькоколійкою, хоч до нашого часу вціліла тільки її частина. Тут також щоденно курсує потяг сполученням Іршава — Хмельник — Виноградів.

Перед Другою світовою війною територія деякий час входила до складу Чехословаччини. У роки

фашистської окупації на околиці Іршави діяв партизанський загін об'єднань Дюлі Урсти — Івана Прищепи.

1945 р. Підкарпатська Русь увійшла до складу УРСР і була перейменована на Закарпаття. Так Іршава стала радянським, а згодом українським містом. У 1980 р. воно отримало статус районного підпорядкування.

На території району збереглися руїни Бронецького й Довжанського замків, а також городища в селах Арданово, Білки та на горах Бодулів і Стремтура, що на околиці Іршави. Кажуть, так місцева історія пов'язана зі стародавньою Римською імперією.

Наталія Лакатош, 41-річна місцева жителька згадує: «Я ще народилася й виросла за часів Радянського Союзу. Добре пам'ятаю ті напівпорожні прилавки, на яких завжди не вистачало продуктів. Але навіть за таких реалій людям жилося добре, майже ніхто не відчував потреби в чомусь. Пригадую, моя мама, повертаючись із роботи, завжди приносила щось смачненьке. Із містом пов'язано чимало інших спогадів. Я тут вийшла заміж, народила двох гарненьких синів, які хоч і живуть далеко, але не забувають про свою домівку. Іршава завжди символізувала для мене щось світле та приємне, тому я й не хотіла ніколи переїжджати звідси».

Відрядно, що моя рідна Іршава розвивається й сьогодні, постійно вдосконалюється. Тут працюють швейна й меблева фабрики, абразивний і завод продтоварів, промкомбінат, районна друкарня тощо. Оновлено головну площу міста, на якій установили сонячний годинник та вигравірували на металі імена відомих земляків.

Що ще можна додати до сказаного? Мабуть одне: як я люблю свою Іршаву, так і ви любіть свій рідні міста й села. Любіть загалом рідний край. Адже недарма ще Наполеон Бонапарт зазначав: «Любов до батьківщини — найперше достїнство цивілізованої людини!» Тож поважаймо й цінуймо все те, що нас виховало, те, що нам дало своє тепло і куди завжди буде прагнути душа...

Христина ГОЗДА,
студентка відділення журналістики.

Центральна дорога з видом на православну церкву, XX ст.

ПОСТАТІ УЖНУ

Василь Маринець: «Коли одержую результат – відчуваю справжню насолоду»

Із нього, можливо, вийшов би прекрасний хімік, але доля розпорядилася інакше: закинула на фізико-математичний факультет УжДУ. І не помилилась, адже йому вийшло стати чудовим математиком. Педагог із великої літери, оскільки не тільки вимагає від студентів знань, а й докладає максимум зусиль, щоб дати грона справжньої науки. Йдеться про висококваліфікованого спеціаліста, прекрасного тенора й просто любителя квітів — Василя Васильовича Маринця — доктора фізико-математичних наук, професора, академіка АН ВШ України, голову Ради старійшин Ужгородського національного університету, заслуженого працівника народної освіти України, лауреата Державної премії України в галузі освіти, завідувача кафедри диференціальних рівнянь і математичної фізики, виконувача обов'язків декана математичного факультету й віднедавна почесного громадянина Ужгорода.

— **Василію Васильовичу, як сталося, що вирішили пов'язати своє життя з математикою?**

— У мучаківську школу, де я навчався, завітав один професор. Він виступав у нашому закладі й підказав вступати на математичний факультет, хоч я збирався на хімічний, бо досить добре розумівся на хімії й навіть переміг на обласній олімпіаді. І в школі мене якось усі підштовхували вступати на математичний. Так і сталося. Прислухався до порад і обрав фізико-математичний факультет, про що не шкодую. Що вийшло б, якби поступив на хімічний? Хто його знає... У нашому класі було троє таких, котрі бачили себе хіміками і з якими потім навчався в одній групі, але на математичному. Усі стали професорами, докторами наук.

— **Ви три роки завідували кафедрою вищої математики в Аннабінському університеті. Чим найбільше запам'ятався цей період?**

— Там були специфічні умови, оскільки навчальний процес тривав цілий день із двогодинною перервою. До обіду читали дві лекції (100 хвилин одна), а після полудня проходили практичні,

лабораторні роботи та семінарські заняття. Основна особливість полягала в тому, що студентами в той час були тільки хлопці. Коли вперше зайшов в аудиторію, де сиділо 240 юнаків, то подумав, що ніколи не навчусь розрізняти їх. Заняття проводили французькою мовою. Алжирські студенти різко відрізняються від українських. У них ішла жорстка боротьба за лідерство, адже розуміли: той, хто краще навчається, одержить кращу посаду й відповідно більшу зарплатню. На контрольних роботах усі отримували однакові завдання, і викладач спокійно міг вийти. Будьте впевнені, що ніхто ні в кого не списував. Більше того, вони самі контролювали, щоб хтось не підглянув, адже панувала справді шалена конкуренція. Відчуття взаємодопомоги, як у наших студентів, там не існувало.

Багато чого тоді було для нас новинкою. Наприклад, студентів оцінювали за двадцятибальною системою, тоді як у нас діяла практично чотирибальна: «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно». Тому теж доводилося звикати. Вимоги до навчання — дуже високі, хоч рівень знань у їхніх студентів на той час вважали нижчим, ніж у наших.

— **Це було довгострокове відрядження?**

— Ми працювали на контрактній основі. Заробітну плату одержували через посольство. Але сума заробітку, яку переводила алжирська сторона, не відповідала тій, яку отримували. Це пояснювалося тим, що 60 відсотків зберігали за нами вдома, тому практично одержували тільки 40%. Своєрідна й сама країна. За час відрядження я подорожував, їздив на екскурсії. Побував і в Сахарі, і в точці, де білу людину ніколи не бачили. Цікаво було! Наприклад, не знав, що в пісках живе риба, яка так і називається — «піщана риба». Не знав і про вітер-сироко. А це дуже гарячий вітер, змішаний із пилом та піском. Якщо потрапляв на відкриті ділянки тіла, то вони вмиг покривалися пухирями. Така температура була, як у котлі. У той час дітей на вулицю не випускали, але ми на роботу ходили.

— **Не хотіли залишитися працювати в Алжирі?**

— Ніколи. Чесно кажучи, навіть боротьба йшла, хто з нас швидше поїде звідти (сміється). Справа не в тому, що там було погано. Я мав чудову п'ятикімнатну квартиру й не знав, що з усіма тими кімнатами робити (сміється). Дома ж у мене квартири не було, жив разом із батьками. І зарплатня в рази більша, ніж на

Батьківщині. Однак дуже вже сумував за домівкою. Пам'ятаю, мене один рік не відпустили у відпустку, бо я, крім того, що завідував кафедрою, виконував обов'язки голови контракту: це щось на кшталт нашого проректора. Нудьга за домівкою, рідними найбільше спонукала до того, щоб повернутися на Батьківщину. Хоч дехто згодом усе ж повертався знов, адже працювати там в економічному плані — вигідно.

— **Будучи студентом, думали серйозно займатися науковою діяльністю?**

— Мабуть, так... Справа в тому, що ми були групою, яка навчалася за спеціальною програмою упродовж п'яти з половиною років. Нас скерували під Міністерство оборони СРСР, тож одержували більшу стипендію, ніж інші студенти. Уже тоді знав, що вступитиму до аспірантури. Дістав відповідну рекомендацію, бо інакше довелося б відпрацювати два роки. Після закінчення університету служив в армії, а демобілізувавшись, одразу вступив до аспірантури. Починаючи з 1965 року, життя пов'язав із нашим вишем. Дуже добре, що і в Аннабінському, і в Алжирському університетах, і в Бумердесі (провінція в Алжирі) зі мною працювали вихідці з багатьох республік колишнього СРСР. Таким чином ми мали можливість познайомитися з різними науковими течіями. Організували математичний семінар, на якому кожен з учасників виступав зі своєю тематикою. Там зустрічався з ученими Москви, Санкт-Петербурга, Кишинева... У майбутньому допомогло. Отримували інформацію, переписувалися, знали, де які наукові форуми, конференції проходять. Для науковців — це дуже корисна інформація.

— **Розкажіть, будь ласка, докладніше про свої перші наукові інтереси...**

— Діопетричну роботу написав зі спектральної теорії бігармонічних операторів. Нею займався років чотири, а після того перейшов на аналітичні методи дослідження теорії диференціальних рівнянь. Більша частина моїх досліджень належить до теорії диференціальних рівнянь частинних похідних, але займаюсь і звичайними диференціальними рівняннями, особливо диференціально-функціональними. Тема моєї докторської — «Диференціальні нерівності та їх застосування до дослідження задач теорії диференціальних рівнянь». Цією проблематикою займаюся двадцять п'ять років. Цікава трапилася історія, коли виступив із першими результатами. Був такий професор Львівського університету — Скоро-багачко. Коли він почув тему моєї докторської, то сказав: «Синку, не займайся, бо там уже все зробле-

но». Але років через п'ять, коли я одержав нові результати, зустрів мене й каже: «А ти молодець! Знайшов таки свою стежку...». Тому вважаю, що немає закінчених наукових тем. Кожну з них можна розвивати. Найважче — пізнати, що зроблено до тебе. А коли немає джерела, звідки взяти, — дуже важко. Чому вагому роль у цьому питанні відіграють наукові керівники аспірантури? Адже вони підказують підопічному, що зроблено і над чим ще потрібно працювати.

— **Разом із викладачами Київського університету Ви працювали над підручником «Теорія рівнянь математичної фізики»...**

— Київська школа диференціальних рівнянь задіяла мене до розробки науково-методичного комплексу з теорії диференціальних рівнянь, який розробляли впродовж багатьох років. Столичні науковці працювали над звичайними диференціальними рівняннями, а я — над рівняннями частинних похідних. Спочатку видали посібник, а вже потім, за декілька років, через Міністерство освіти підготували підручник, який віддрукували тисячними накладками. Його безкоштовно отримали всі виші, зокрема й наш.

— **У студентські роки мали кумирів серед викладачів?**

— Треба визнати, що в певному розумінні мені й однокурсникам пощастило з викладачами. У науковому плані вони були дуже сильними. Хоч тоді доктори наук не працювали на факультеті, але навчали учні сильної школи: Студнев, Гольдберг, Берман... На жаль, усі вже пішли з життя. У той час це — молоді кандидати наук. Їм у середньому виповнилося тридцять — тридцять п'ять років, проте відначалися фундаментально підготовкою й високими вимогами. Ми в них багато чого навчилися. Іспит починався о сьомій ранку, а закінчувався опівночі. Серйозний підхід до навчання. І я вважаю — правильно. Ніхто не міг сказати, що йому виставили оцінку не таку, на яку заслуговує. У цьому розумінні нам пощастило. Усі згодом стали докторами наук, професорами, створили свої математичні школи. Нашому юному тоді вишу поталанило з кадрами, хоч молодими, але обдарованими.

— **До студентів маєте якийсь особливий підхід?**

— За роки викладання мій педагогічний досвід значно виріс. Виступаю проти тієї системи організації навчального процесу, який у нас є. Психологи довели: що людина не може сприймати нову інформацію понад 30—35 хвилин, обов'язково потрібна перерва.

Коли читаю лекцію й бачу, що

студенти починають витати десь у хмарах, обов'язково роблю так звані «ліричні відступи». Студенти трошки відпочинуть, і тоді знов тягну їх у роботу. За роки викладання в університеті глибоко засвоїв: знання потрібно вимагати, адже можна мати той багаж, який одержуєш саме у виші. Якщо не вимагати, здобувачі фаху відчуватимуть, що є можливість отримати позитивну оцінку без належного опанування дисципліни. Недаремно говорять, що потрібно «гризти граніт науки». Це дійсно так, і то — нелегка робота: потрібно чітко усвідомлювати як викладачеві, так і студенту. Хочеш бути фахівцем — мусиш працювати. Не трудитимешся над собою — нічого не вийде. Звичайно, юнакам і дітям доведеться вкрай важко. Лиш одиниці можуть засвоїти матеріал самі. На жаль, ми відмовляємося від накопиченого в радянській системі освіти позитиву. Математику вивчають для того, щоб навчити молоду людину мислити. Це основа, яка допомагає розібратися в будь-якій темі. Якщо логічного мислення немає — у нашій галузі нічого не знатимеш. Напам'ятав вивчити й засвоїти таку інформацію неможливо.

— **А чи можливо згадати, яким у студентські роки був студент Василь Маринець?**

— Наша група вважалася однією з найпотужніших. Про це згадували викладачі тривалий час. Ми мали п'ятнадцять відмінників і десять слабших студентів. Проте, думаю, ці слабші сьогодні були б відмінниками. Я належав до тих п'ятнадцятих. І з того числа в нас вийшло троє докторів і вісім кандидатів наук. Отже, сильні студенти себе проявили.

— **Чим «проявляєте» себе у вільній від роботи час?**

— Із дитинства єдине моє захоплення — музика. Так трапилося, що Бог дав мені якийсь голос. І вже зі шкільної парти брав участь в оглядах художньої самодіяльності. Тоді проводили конкурси на районному й обласному рівнях. У всіх був активно задіяний. Коли вступив до університету, то про мої здібності довідалися й запросили співати. У нас, на фізико-математичному факультеті, виникла ініціативна група чоловіків-активістів, які вирішили створити хор. Їм саме не вистачало тенора, ось мене й запросили.

Згодом нас підтримали й на інших факультетах. Поступово «виростили» до 75 членів хорової капели. Співали дуже серйозні речі. На жаль, за останні роки десять у капели немає ні фінансової підтримки, ні молодого поповнення, а без свіжих сил існувати не можна. Траплялися часи, коли наш хор багато гастролював. Не було й року, щоб ми не мали серйозних концертів. Виїздили до Вільнюса, Талліна, Тарту, Риги, Києва. Співали в Румунії, Польщі, Чехословаччині, Угорщині — об'їздили майже всю Європу. Пам'ятаю нас запросили в університет ім. Баумана, виступали в залі консерваторії імені Чайковського. За нами спостерігав секретар ЦК профспілки СРСР. Виходили на сцену в чорних костюмчиках, хто які мав. Після концерту до нас підійшов цей секретар і мовив: «Від сьогодні переводимо вам гроші, щоб могли закупити для себе смокинг і сорочки». Так і сталося. Повернулися додому, а гроші вже на потрібному рахунку. Після виступу в Москві створили фільм про нашу капелу, і в усіх вищих навчальних закладах почали функціонувати чоловічі хорівки капели. Тепер вони є у Львівських політехніці й університеті, у дрогобицькому виші... Там ці капели процвітають, а наша, прикро, занепадає... Утім повернімося до хобі.

Друге моє захоплення — квіти. Їх удома маю багато. Ростуть і пальми. Причому всі вирощені із зернят. Кожен, хто приходить, милується.

Люблю за цими рослинами доглядати. Можливо, тому, що за гороскопом я — водолій (сміється). Але, звичайно, любов до математики понад усе. Якщо знаходжу цікаву тему, можу сидіти над нею цілу ніч. Зате коли одержую результат, то відчуваю справжню насолоду.

Вікторія ЧЕРНЯК,

студентка відділення журналістики.

ОДНИМ ОБЗОРЦОМ

ВІЗИТИ. Новопризначений Генеральний консул Чехії в Україні Мірослав Кліма побував у нашому виші. Гість мав розмову з проректором із науково-педагогічної роботи Юрієм Перестою. Було обговорено пріоритетні напрямки діяльності університету, зокрема йшлося про вивчення іноземних мов, розробку грантових проектів, отримання подвійних дипломів тощо.

На фізичний факультет завітав Джордж Кінг, професор Манчестерського університету. Гість прочитав лекцію на тему «Актуальні проблеми сучасної електронної спектроскопії» та відвідав науково-дослідну лабораторію фізичної електроніки.

КОНГРЕСИ. У Києві відбувся Міжнародний конгрес українців, присвячений 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка. Участь у заході взяли близько 500 наших співвітчизників. Серед них — і доктор історичних наук, професор УжНУ, письменник, журналіст Сергій Федака. Він виступив із доповіддю на тему «Шевченківський концепт у громадсько-політичному житті Закарпаття кінця XIX — початку XXI століття».

СПОРТ. «Ужгородські лісоруби-УжНУ» виграли Кубок Угорщини з американського футболу в закритих приміщеннях. Разом із триумфаторами та господарями боротьбу за почесний трофей вели спортсмени зі Словаччини, Сербії та Словенії. А тим часом БК «Ужгород — УжНУ — ЗОДЮСШ» розпочав новий сезон у першій лізі. Спочатку наші баскетболісти поступилися «Чернівцям — Буковині» (49:51 і 62:65), а потім удама здолали кам'янець-подільське «Ді-Ді-Бао» (82:56 і 110:63) та львівський «Скіф» (112:77 і 98:94).

Олександра КУЗАН, Мирослава ГАРАЗДІЙ,

студентки відділення журналістики.

ПРАКТИКА

«Фізичне» побачення зі Словаччиною

Навчання в університеті — це, як на мене, перш за все досвід спілкування та роботи з людьми. Особливо цікавий він у випадку міжнародної співпраці, коли не тільки збагачуєшся фахово, а й удосконалюєш знання іноземних мов. Крім того, зарубіжжя завжди приносить нові враження та чудовий відпочинок. Саме тому про таку практику в УжНУ хочеться писати дедалі більше.

Традиційна (понад 20 років) співпраця фізичного факультету з Пряшівським університетом дала-ся взнаки. Студенти різних курсів та спеціальностей разом із аспірантами нашого підрозділу вкотре відвідали словацькі Кошице та Пряшів, відкрили для себе нову культуру, нові перспективи, збагатилися незабутніми враженнями. Передусім, ознайомилися з науковою діяльністю як невід'ємною частиною функціонування освітнього закладу, й просто трішки розслабилися. Усе це — завдяки професорові Василю Різаку, завідувачу кафедри твердотільної електроніки, котрий щороку бере на себе відповідальність у такій спосіб відкривати студентам нові горизонти, та професорові Пряшівського університету Володимирі Шебеню, без чийого допомоги подібні зустрічі не відбулися б.

Кошице як культурна столиця Європи в 2013 р. повинно було справити на студентів незабутні враження. Власне, так і сталося. Осінні пейзажі старовинного міста назавжди закарбувалися у пам'яті та об'єктивах фотоапаратів. Чудова екскурсія вулицями реалізована завдяки люб'язним працівникам словацького вишу. Але не слід забувати про головну мету поїздки: ми мали нагоду познайомитися з Кошицьким університетом Павла Йозефа Шафарика, а точніше, із науковою діяльністю її співробітників. Чудово обладнані лабораторії та висококласні науковці збудили шире бажання розвивати науку на Батьківщині, причому негайно, ударними темпами й голими руками, адже європейською підтримкою Україна похвалитися не може. Здається, найбільше

вразила науково-технічна виставка, створена з нагоди оголошення Кошице культурною столицею Старого континенту. Саме в такі моменти, коли переглядаєш експозиції заходу, на перший погляд, майже магічних, нереальних речей, розумієш, що професію фізика ти вибрав не дарма. Кваліфіковані співробітники та студенти нашого факультету оглянули експонати та за лічені секунди розібралися в суті дивовижних явищ, проте були приємно вражені організацією виставки, добре підібраними матеріалами. Авторами деяких із представлених експонатів, до речі, є також працівники Кошицького університету.

...Пряшів зустрів утомлених та перенасичених враженнями українців вітряним осіннім вечором, шумом напівпустого громадського транспорту, привітним світлом у вікнах будинків. Перша думка, яка виникла після поселення в місцевий гуртожиток, не порадувала. «Ми б їм таке помешкання не організували». Справді, без натяку на сепаратизм: гуртожитки Пряшева в набагато кращому стані, ніж наші, рідні. Екстер'єр у нас, звісно, хороший, зате інтер'єр... Та не будемо про погане.

Кафедра математики, фізики й техніки — у складі факультету гуманітарних і природничих наук Пряшівського університету. За чисельністю співробітників вона здається маленькою, проте володіє потужним науково-освітнім потенціалом. Цікаво, що на відміну від нашого факультету магістри-педагогі цього закладу отримують

подвійну спеціальність, таким чином поєднуючи фізику з однією із запропонованих наук. Особливий акцент хотілося б зробити на чудовому програмному й технічному забезпеченні. Навіть залікова книжка студентів-пряшівчан дублюється в двох варіантах: звичному для нас і електронному.

Пряшівський планетарій — окрема сторінка книжки про пригоди закарпатських студентів у Словаччині. Ця велична споруда сповнена незліченних знань, невідкритих просторів, непізнаних горизонтів. Та що там горизонтів — частинок безмежного всесвіту! Поєднання релаксації з наукою відчулося при перегляді науково-популярного ролика «Небо над нами». До уваги викладачів університету: отримана інформація набагато краще засвоюється студентами в напівлежачому стані та під легку музику. Довели студенти фізфаку! Варто потроху вводити так ж методику викладання матеріалу й у нас.

Співробітники та студенти фізичного факультету також відвідали українське консульство в Пряшеві. Тут були висвітлені основні аспекти співпраці України та Словаччи-

ни, зокрема основні її проблеми. Виявляється, така близька нам сусідня держава дуже мало знає про Україну.

У Пряшеві функціонує чудова українська гімназія імені Т.Г.Шевченка. Навчання тут, на жаль, проводиться словацькою мовою, але вже з першого класу в програму введено курс української мови як обов'язковий для вивчення тутешнім школярам. Гімназисти, до речі, тісно співпрацюють зі школами Ужгорода та Мукачева.

Варто зазначити, що жодні відвідини не відбулися б без допомоги Івана Чурліка, працівника кафедри фізики, математики та техніки Пряшівського університету. Саме ця людина забезпечувала нашу орієнтацію в просторі й часі, за що велике спасибі.

Доброчинні люди, тепла атмосфера, незабутні враження, навіть чудова сонячна погода супроводжували ужгородських фізиків за кордоном. Цей прекрасний досвід дає великі можливості, безцінні знання, дозволяє не тільки

побачити частинку нового світу, а й увявити в ньому себе, свій університет і країну в цілому. Маю надію, що наші студенти та співробітники блискуче справилися із цим завданням. І що найголовніше, покажуть себе ще краще в майбутньому. Адже, цитуючи доцента Пряшівського університету Сергія Ільковича (якому наша група теж наймовірніше вдячна за надану допомогу): «Перемогти не так уже й важливо. Важливо зберегти першість». Ці слова, сказані при теплому прощанні, надовго залишаться в серці.

Загалом такий обмін досвідом — надзвичайно важливий у сучасному суспільстві. Хотілося б практикувати його й надалі. Тому чекаємо на візит-відповідь пряшівських студентів та докладаємо максимум зусиль, щоб наші закордонні ровесники почували себе тут так само чудово, як і ми в Словаччині. І хай традиції завжди несуть у собі тільки найкраще!

Анна ПОПОВИЧ,

студентка фізичного факультету.

О СЛОВО РІДНЕ!

Із мовою в серці

9 листопада в Україні відзначали День української писемності та мови. Студенти філологічного факультету не залишилися осторонь і відсвяткували його в ужгородській «Просвіті». Зокрема другий курс українського відділення разом із доцентами кафедри української мови Наталією Венжинович та Ольгою Пискач розробили програму виступу. Дівчата декламували вірші багатьох українських письменників та акапельно співали пісні. На знак подяки нашим студенткам та викладачам «Просвіта» подарувала книжки про мову.

Враженнями від свята поділилася другокурсниця українського відділення Мар'яна Звонар: «Особисто я захоплена. Усе пройшло на високому рівні. Ми добре виступили, з душею виконали пісні та отримали за це цінні подарунки».

Марія ТУРЯНИЦЯ,

студентка відділення журналістики.

ДЕНЬ ПЕРШОКУРСНИКА

12 листопада на філфаці стало не просто звичайним вівторком. Цього дня чекали всі, особливо першокурсники. Ще тільки 17:30, а вільних місць у залі катма. Займають і для друзів: «Ей, біля тебе вільно?», «Займи ще одне. Я за «фотіком» побіг!». А журналісти про одне й теж: «Ти в кого коментар береш?», «Позичиш диктофон?».

Нарешті 18:00. На сцену виходять ведучі Христина Ярема, Анна Малахова, Андрій Мигаль та Роберт Папп. Вітають присутніх на Дні першокурсника та конкурсі «Міс філологічного факультету». Відтак до слова запрошують в. о. декана філологічного факультету доцента Г.Шумицьку. До тепло сказаних слів Галина Василівна додала ще й сюрприз — святковий торт і букет із цукерок. Серед гостей — проректор із науково-педагогічної роботи і міжнародних зв'язків Роман Офіцинський та проректор із науково-педагогічної та виховної роботи Федір Шандор. Роман Андрійович оголошує: «Завтра на філфаку — вихідний!». Радісну для студентів звістку зустрічають гучними оваціями.

...А на обличчях претенденток дуже помітні переживання. Перше дефіле — у стилі вінтаж.

На п'яти відділеннях філфаку

«Філфакторські» дива

— 5 найтурботливіших «академбатьків». Від їх імені виступає старший викладач кафедри російської літератури Марта Демчик. Далі ж дебютують її вихованці — студенти російського відділення: на вечірці в бібліотеці зібралися найвідоміші герої творів (Тетяна Ларіна, Анна Кареніна, Снігурочка, Маргарита) та улюблені викладачі. Саме в такому симбіозі персонажів першокурсники бачать своє життя на факультеті.

І тут своєрідний антракт — «Лемківська коломийка» у вико-

Цьогоріч при кафедрі словацької філології відкрили нову спеціальність — «Чеська мова і література». Її представники та студенти словацького відділення свій виступ побудували у формі парубочого гарему (адже серед словаків і богемців — 8 хлопців). А ще першокурсники з елементами гумору й сатири розповіли про «плюси» й «мінуси» життя на Закарпатті.

...Знову лунає гучна музика. Виступає студія сучасного танцю «Бліц». Вони — гості й водночас учасники майже всіх вечорів першокурсника. Відтак третій вихід «місок» репрезентує різні країни світу. Ведучі звертаються до членів журі, просять розпочати підрахунок голосів. А доки судді бали рахували, глядачі обирали Міс глядацьких симпатій. Титул дістався Вікторії Гренджі (№4).

На талант-шоу — і першокурсники-журналісти. Вони представили невеличку пригодницьку казку: після «інформаційної миски» викладачі перевтілилися один в одного. Причина — смакування богачем, у який юнаки й дівчата додали секретні інгредієнти. Та закляття зняв звук сопілки «академтатуса». Тож казка мала щасливий кінець. Усе стало на свої місця.

Актуальні теми студентського життя представили першокурсники українського відділення. Їхній виступ — шоу «Холостяк» (хлопців тут небагато): для неодруженого юнака влаштували кастинг наречених.

На «філфакторі» здійснилася ще одна мрія студентів — виступ учасників самодіяльного театру. Це стало справжньою родзинкою заходу. А допоміг київський режисер С.Архипчук.

Ще на сцені з'являються КВНівці — команда «БУМ». Вони демонструють ситуації в «маршрутках», уривок побачення з учительською української мови, випадок у «Панорамі», оказії на вокзалі... Вийшло весело!

...А «міски» знову помітно хвилюються, адже попереду — останній вихід — у вечірніх сукнях, а далі оголошення результатів — найурочистіша мить.

Інтригу тримають довго. Спочатку нагороджують різними титулами: «Міс фото» — Вікторія Гренджа, «Міс дружність» — Галина Мадар, «Міс усмішка» — Олександра Леврінц, «Міс грація» — Валерія Вайнраух, «Міс чарівність» — Ксенія Козіко, «Міс ніжність» — Марія Зелінська і «Міс вишуканість» — Анастасія Пушенко.

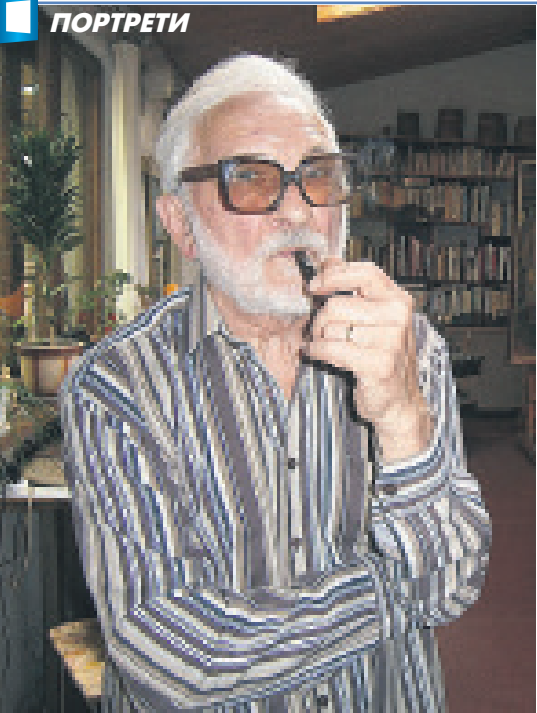
Отже, другою віце-міс стала Христина Піда, першою — Галина Мадар. А переможницею — Міс філологічного факультету-2013 — Вікторія Гренджа.

Усі фотографуються, діляться враженнями... А хтось уже викликає таксі, збираючись продовжити святкування в одному з нічних клубів міста... Благо, пар наступного дня таки не було!

Мирослава ГАРАЗДІЙ,

студентка відділення журналістики.

ПОРТРЕТИ

Скромний геній Володимир Микита

біля вхідних дверей хазяїна, і притих.

Ми привіталися, а Володимир Васильович відразу зробив мені з фотографом Валентиною Козловою комплімент і широко усміхнувся. Тоді, побачивши добрі наміри нашого героя, які видавали глибокого розуму очі, комунікабельність, та не помітивши зверхності з боку художника, мені стало трохи легше.

В.Микита виглядає інтелігентно, упевнена хода говорить про досягнення, якими, до речі, майстер зовсім не хвалиться. Мало хто знає, що в гостях у нього побував президент України Віктор Ющенко, а сам Володимир Васильович останні роки життя А.Ерделі жив у свого вчителя. Однак про все по-порядку. Перше, що впало в око, — це борода, вуса і великі окуляри господаря. Невже, подумалося, ця людина — художник?

Низенький зріст та моложавий погляд майстра викликали в мене усмішку, адже Володимир Васильович зовсім не виглядав на свої роки. А йому, до речі, вже виповнилося 82!

Зустрівши вперше В.Микиту й познайомившись (до цього спілкувалися тільки телефоном), ми пройшли за хвіртку. Володимир Васильович, нічого не сказавши, повів у свій дім-музей (зроблений на власні кошти та колекцією авторських робіт різних періодів творчості). Ще в буднність викладання в ЗХІ та Ужгородському коледжі культури і мистецтв показував свої творіння студентам. Демонструє й нині.

А тим часом ми почали спілкуватися. Три години невпинної розповіді майстра пронеслися однією миттю.

Мене цікавило все, адже захоплювалася популярністю цієї людини, відгукми про неї і тим, що в нас, на Закарпатті, є такі вагомні люди, до яких прислухається більшість, яких упізнають на вулиці і які є живою історією Закарпаття.

Більшості з нас імена А.Ерделі, Й.Бокшя, Г.Глюка та інших митців — уже майже казкові герої, а В.Микита з такими титанами спілкувався з дня в день, учився в них мистецтву, ходив разом вулицями, сміявся з ними, малював, зрештою, просто жив в один час.

Як же цікаво тепер почути інформацію з перших вуст про

людей, яким у місті встановлені пам'ятники, на честь котрих відкрито музеї, чиї творчі роботи стали надзвичайно цінними для розвитку закарпатської культури в цілому та для багатьох країн окремо!

Мене захоплювало буквально все, про що розповідав майстер пензля. А опісля, незважаючи на попередні розповіді щодо небажання водити в майстерню всіх, лише вибраних, нас В.Микита щиро запросив подивитися на свої володіння.

Недомальована картина, стіл зі стільцями та купи книжок і пензлів для малювання викликали в мене ще більше захоплення. У кімнаті панувала справжня мистецька атмосфера!

За декілька годин, пофотографувавшись із митцем та уважно роздивившись його роботи, зібрався йти. Проте під позитивними емоціями та навіть ейфорією ходили ще довго. Дуже хотілось повернутися та послухати продовження розповідей.

На щастя, це була далеко не остання наша зустріч. І час від часу на художніх виставках чи відкриттях меморіальних дошок не просто перетинаємося, а й мило бесідуємо. Володимир Васильович ще й досі робить компліменти, запрошує до себе в гості та навіть пропонує намалювати мій портрет.

Дуже ціную, проте не хочу обтяжувати його, тому й не погоджуюся.

Безмежно люблю, коли В.Микита, стоячи десь у залі посеред картин, розповідає, що прочитав черговий матеріал мого авторства й захопився ним. Люблю почути думки майстра про сьогоднішнє або про ставлення до чергового автора, який експонує свої роботи в галереях та музеях. І Володимир Васильович, ширший у відповідях, знає, що я не зловживатиму його відвертістю у своїх матеріалах.

Ще люблю, коли В.Микита каже: «Настю, знову фотографує?» А потім відведе в бік і мовить: «Но, кілька вижу, а тота дівка все фотографує».

Так, знімаю. Для історії, заради того, щоб майбутні покоління та й теперішні знали про цього на перший погляд звичайного закарпатця, який на своїх полотнах віддає перевагу зображенню селян. При цьому каже: «Там ім вирос, то усе пережив».

Хочеться ще й іще розповісти про того, хто все своє свідоме життя витратив на творчість. Про того, хто свого часу вважався, ким стати — актором чи художником — і ледь не зійшов із художнього шляху.

Продовжую знімкувати заради створення хронологічної добірки світлин В.Микити. Адже

хто, як не він, на це заслуговує? Звичайно, на Закарпатті мій герой популярніший, ніж потребує, однак мені все одно приємно фотографувати таких людей і вчитися чомусь саме від них.

Щирість і простота, стриманість і розум ще нікого не псували. Так, у Володимира Васильовича є вороги, швидше навіть заздрісники. Проте він вище від усього цього. Хоч про майстра пліткують. Багато й безпідставно. Але часто так поводяться з тими, хто чогось гідний у місті, області чи навіть державі. Ось, наприклад, хороший подрузі В.Микити, Кларі Балог, яка своє життя присвятила танцям, постійно вставляють палиці в колеса. А до неї й досі приїждять канадці заради цінної поради відомого в усьому світі балетмейстера-постановника, котра живе на Закарпатті. У нас же далеко не всі цінують.

Пам'ятаю, коли прийшла до В.Микити вдруде (цього разу ми говорили про Ф.Манайла), він згадував про К.Балог. Казав, що днями обіцяла зайти в гості.

Попри те, що художник поспішав, бесіда вийшла знову цікавою та веселою. Допоки не почали переглядати старі фотографії Володимира Васильовича...

Тоді вперше побачила за його усмішкою важкий глибокий сум. Сум за минулими роками, де чоловік був по-справжньому щасливим та по-справжньому оціненим. А зараз довкола заздрісники, які тільки й чекають, щоб «пропіаритися» завдяки вже популярним прізвищам. Та В.Микита не зважає. Прокидається на світанку раніше від інших і малює, невпинно працюючи майже весь день. Ніколи не хвалиться, хоч, безперечно, є чим!

Володимир Васильович виріс у селі Радохині Мукачівського району. Творчість автора так чи інакше пов'язана з домівкою, сім'єю. Саме тому близьким майстру на власних полотнах є сільський побут. Усупереч своєму високому статусу досі їздить на старій «копійці» яка, каже, не підводить ніколи. Не сперечається з колегами по пензлю й завжди намагається допомогти словом чи справою тим, хто цього потребує.

В.Микита мав би бути щасливим, але в очах помітний легкий смуток, ностальгія за минулим, за втраченим. У полотнах автора, яких намальовано вже сотні, проглядається його життя з позитивними й негативними відтінками. Пам'ятаю, ми довго говорили про дитинство Володимира Васильовича. Розповів, що скільки себе пам'ятає, окрім малювання, любив сцену, а ще безмежно кохав і кохав свою дружину. Навіть ледь не зійшов із художнього шляху.

Зі своєю половинкою по-

знайомився доволі романтично. Ще при першій нашій зустрічі, коли дружина ще жила, розповідав: «Одного разу я все-таки не стримався. Мені сподобалася дівчина, і я дуже хотів із нею познайомитися. Побачив, що вона йде до обласного будинку народної творчості. Тоді не можна було чіплятися, як зараз. Вартувало діяти делікатно. Директор незавоюваної установи обіцяв познайомити, але за умови, що зіграю на сцені. Хоч театрал з мене не вийшло, зате невдовзі одружився. І тільки після цього серйозно взявся за живопис». А дружина усе життя збирала публікації, у яких бодай згадувалося про чоловіка.

У той день він і показав мені свою останню на той момент ще не домальовану роботу селянки, яка присіла й заснула...

Зустрівшись із В.Микитою вже за місяць після смерті дружини, яка багато років лежала прикутою до ліжка, художник усміхнувся при нашій зустрічі, давши зрозуміти, що змирився зі втратою, і мовляв, там, на небесах, його половинці буде краще. Натомість іще Володимир Васильович має дві дочки й чимало люблячих онуків. Кожного з них міцно та щиро любить. Яюсь, пам'ятаю, завітала в гості, а до нас підбіг хлопчик років семи. В.Микита взяв його на руки, обійняв, поцілував, щось запитав і дістав із кишені гроші та цукерку...

Дочка Володимира Васильовича теж дружелюбно та виховано познайомила нас з нами. Зайшла, коли бесідували в майстерні й запропонувала вина з конфетами...

... Незважаючи на життєві втрати й колізії, В.Микита тримається впевнено й невпинно працює, встаючи й надалі з першими півнями. Досі дає настанови учням, які його обожнюють за «справжність» та людяність. Воно й не дивно: чим краще пізнаєш майстра, тим більше хочеться спілкуватися, слухати його, записувати на диктофон та фотографувати. Кожна фраза художника постає безцінною, як і авторські роботи в історії закарпатського мистецтва.

А майстру важко. Важко бачити, як світ змінюється, а спілка художників, у якій колись був рух, умирає заживо від бездіяльності.

В.Микита той, хто не стоїть осторонь, а допомагає, хто продовжує працювати попри поважний вік, не шкодуючи сил, енергії та здоров'я. Бо для Володимира Васильовича мистецтво завжди стоїть у житті на першому місці, як і для Й.Бокшя, А.Ерделі, А.Коцьки та інших таких видатних діячів. Саме тому мистецтво В.Микити житиме вічно!

Анастасія НОЖКА,

студентка відділення журналістики заочної форми навчання.

НАРОДНІ ЗВИЧАЇ І ТРАДИЦІЇ

Погадаю на Андрія...

13 грудня православна церква святкують День апостола Андрія Первозданного, або, як у народі кажуть, антраша. Але ні життя Апостола, ні його діяння не мають нічого спільного з тими елементами дохристиянських обрядів, які спостерігаються в розвагах молоді напередодні свята Андрія.

Народні традиції ворожіння забуваються, втрачають свою форму й зміст, але час від часу дівчата згадують про можливість хоч одним оком зазирнути в майбутнє. Досить було погадати напередодні Андрія (Антраша), як стане зрозуміло: свататимуть дівчину чи ще треба почекати. Ось як благали:

Андрію, Андрію, подай мені надію,
Порадь, що робити щоб долі зажити.

Нижче — деякі з ворожін, які вдалося записати від старожилів.

Гадання на колах. Удосвіта на Андрія дівчата й хлопці бігли до городини і з будь-якого кола починали рахувати до дев'яти (дев'ятий кіл був вирішальним, на нього зав'язували нитку (позначку). По тому, який він — низький, високий, товстий, тонкий, рівний, кривий, здоровий чи зі шербиною — робили висновок про ріст, здоров'я та фізичні дані майбутнього чоловіка чи жінки.

Гадання на черевиках. Відчинивши в сніні двері з кімнати, дівчина ставала біля стола, знявши з ноги черевика (чобіток):

Топаночку (чобіточку), мій паночку,

Загадала-м гаданочку,
Свата мені чекати
Чи судилось дієвати?

Тоді, стоячи спиною до дверей, дівчина жбуряла черевик через ліве плече: полетів у сніні — чекати, а недолетів чи поцілів у стінку — надія марна.

Або ще так: кидала дівчина через себе в зачинені двері. Якщо черевик падав носком до воріт — поведе жених під вінець, а якщо носком усередину хати, а до порога каблучком — сидіти в дівках.

Гадання на подушці. Напередодні Андрія звечора брали чотири папірці: на трьох дівчина писала імена тих хлопців, які їй подобалися, а четвертий залишала чистим. Потім ті папірці клала в подушку, під напірник, у кожний куточок по одному. Зробивши це, заплющувала очі й починала повертати подушку в руках:

Парночко, парночко із пир'я м'яого,

Наснись мені дещо про милого мого,
Шелни мені на вухо, хотіла б знати,

Чи буде мені вірний і як його звати?

Могли замість заговорів рахувати до 99. Тоді дівчина клала подушку на ліжко, собі під голову. Вранці, прокинувшись, зупиняла вибір на якомусь із кутів подушки, виймала з-під напірника папірець: яке ім'я там написано — так зватимуть нареченого, коли ж дістався чистий папірець — ім'я хлопця буде іншим ніж ті, на які загадувала.

Гадання на стеблині. Як починало вечоріти й у хаті засвічували лампу, дівчина брала з ліжка стеблину соломки, ішла в сад і кидала нею на дерево, на яке падало світло з вікна:

Соломко-стеблинко, на тобі почую,

Скажи, чи до яри я ще по-свальбую?

Якщо соломка зачеплювалася за якусь із гілок — бути весіллю, а падала на землю — ще чекати рік-два без милого, «самій на твердій соломі спати».

У цей день стежили за погодою: якщо вода на річці тиха — на рівну зиму, шумовита — на завіроху;

якщо до цього дня сніг не випав — слід чекати теплої зими, а як з'явився — довгої й холодної; якщо вдень ішов сніг — бути хурделицям цілий тиждень.

Отже, як бачимо, зі святом, котре пишню відзначали в Україні, пов'язано чимало обрядів. Можна по-різному до них ставитися, але пам'ятати слід. Адже це наша історія, культура, із яких постають світогляд і душа українців з давніх-давен.

Вікторія ГУДЕБНЯК,

студентка відділення журналістики заочної форми навчання.

ДЕНЬ ПЕРШОКУРСНИКА

Казковий вечір від міжнародників

Настала черга нових студентських заходів. Ось і в ужгородському «ПАДІЮНІ» відбувся День першокурсника та обрали Міс факультету міжнародних відносин-2013.

Ведучими вечора були Іван Белинь та Юлія Гончар. До

складу журі конкурсу увійшли професори, директор Інституту економіки та міжнародних відносин Микола Палінчак, проректор УжНУ Роман Офіцинський, завідувач кафедри європейської інтеграції та економіки Віктор Шинкар, завідувач кафедри теорії та практики перекладу Іван Зимомря, а також дизайнер Ольга Краснова й депутат Ужго-

родської районної ради Роман Мегела.

Конкурс «Міс ФМВ» складався з чотирьох виходів. У першому з них — під назвою «Бал-маскарад» — дівчата змогли показати себе справжніми принцесами. У цьому виході учасниці дефілювали в розкішних сукнях від дизайнерки О. Краснової. Другий конкурс — «Жінки, які здатні змінити світ» — допоміг претенденткам перевтілитися в образи легендарних леді: Одрі Хепберн, принцеси Діани, Коко Шанель, Роксолани та інших. Потім був вихід у стилі диско, а на завешення — у вечірніх сукнях.

Між виходами красунь публіку розважали першокурсники зі «флешмобом», команди КВН «Без мандата» та «Уж надо учиться», гімнастка Оксана Кочмар, вокалістки Едіта Штіфель та Іріша Векстер. Найочікуванішим моментом вечора стало, звичайно, оголошення переможниць. У чесній боротьбі Міс ФМВ-2013 стала Корнелія Лукач. Звання першої віце-міс і титул «Міс глядацьких симпатій» здобула Поліна Феєр. Друга віце-міс — Віра Панько.

Організатори заходу вдячні численним спонсорам: туристичній фірмі «Еверест», кафе-ресторану «Лічі», кафе «Правда», фотографу Валерію Мухмеду, візажисту Анастасії Вигівській, перукарю Іванні Подобедовій, готелю-ресторану «Камелот», дизайнеру Ользі Красновій, кафе «Дасторія», магазину косметики «Летуаль», страховій компанії «Глобус», футбольному клубу «Говерла», профкому УжНУ.

Джесіка ВАЙДА,
студентка відділення журналістики.

Суспільники обрали найгарнішу дівчину

Студентський центр дозволяє «Ювентус» став місцем проведення незабутнього свята, головними героями якого були неперевершені красуні, котрі змагалися за титул «Міс факультету суспільних наук-2013».

Захід розпочав декан факультету Юрій Остапеч привітанням: «Сподіваюся, що фах, який ви обрали, сприятиме успіху у вашій кар'єрі, а студентські роки будуть незабутніми». Теплими словами порадував і проректор УжНУ, професор Роман Офіцинський, котрий побажав творчої наснаги та успіху конкурсанткам.

Відтак розпочався конкурс «Міс-2013», який презентували шестеро найгарніших дівчат підрозділу. Кожному виходу учасниці передувало відео з фільму, адже протягом усього дійства красуні перевтілювалися в акторок всевітньо відомих фільмів. Упродовж свята суспільники оцінювали авторитетне журі. Окрім виступів конкурсанток, свої вміння демонстрували й інші талановиті студенти.

Учасниці вражали красою, дивували цікавими нарядами та оригінальними образами. І ось перше відео. На сцені з'являються неперевершені дівчата в стилі ву-

личних танців. Опісля конкурсантки представляли себе та розповідали про свої уподобання.

Далі фільм продовжується. На екрані улюбленець мільйонів — Агент 007, і претендентки перевтілюються в дівчину Джеймса Бонда. Втретє красуні пройняли глядачів атмосферою романтичності, представляючи фільм «Дев'ять із половиною тижнів». Четвертим, уже традиційним, став вихід у вечірніх сукнях, що якнайкраще продемонстрував елегантність та грацію дівчат.

Та діство добігає кінця, усі затамували подих: хто ж стане цьогорічною переможницею? Отож титул «Міс романтичність» отримала Маріанна Бадзьо, «Міс інтелект» стала Діана Томишинець. Перемогу в номінаціях «Міс акторська майстерність» та «Міс глядацьких симпатій» виборола Крістіна Маринюк. «Міс грація» та II віце-міс обрали Вікторію Ніроду, «Міс голлівудська усмішка» та I віце-міс — Мирославу Брежинську. Титули «Міс фото» та «Міс факультету суспільних наук-2013» — у Катерини Бовді.

Зал вибухнув шаленими оплесками, з усіх-усюд чуто привітання, опісля чого студенти продовжили святкування в одному з нічних клубів Ужгорода.

Анжеліка МАКОГІН,
студентка відділення журналістики.

ЦІЛКОМ МОЖЛИВО

7 головних правил виживання

У всі часи студентам важко «булося». Кожен виживав, як міг. І сьогодні в спудеїв є кілька «догм», яких варто дотримуватися. Тому, аби не поринути в безвихідь і здолати перепони, потрібно пам'ятати прості правила виживання.

ПРАВИЛО №1:
ДІЛИСЯ З БЛИЖНІМ!

Стосується всіх і всього, без винятку. Чи це буде шматочок «мівинки», чи недописана практична — немає значення. Ділитися потрібно, бо інакше не поділяться з тобою. Наприкінці місяця залишиться порожній холодильник і наївна фраза-слово: «Позич!»

ПРАВИЛО №2:
РУЧКА, ЗОШИТ, ТЕЛЕФОН — ДРУЗІ НАВИКИ!

Студенте! Де б ти не знаходився, ці речі завжди повинні бути в тебе в сумці або в кишенці. Ручка — чим писати. Зошит — куди писати. Телефон — звідки писати!

ПРАВИЛО №3:

ЗУСТРІЧАЮТЬ ЗА ОДЕЖЕЮ!

Пам'ятай, одногрупники люблять модних! Отож якщо тебе не сприймають серйозно й не дуже приязно говорять до тебе, варто задуматися! Можливо, твої спортивні штани, заправлені в туфлі з гострим носом, подобаються лише тобі?

ПРАВИЛО №4:
КОПІЙКА ГРИВНЮ БЕРЕЖЕ!

Довгоочікувана стипендія, а на балансі вже повний нуль? Не переймайся, таке буває не лише з тобою. Раціонально витрачай свої кошти, не дозволяй «Шевченкові» й «Лесі Українці» затьмарити твій розум.

ПРАВИЛО №5:
УЧИТИСЯ, УЧИТИСЯ Й ЩЕ РАЗ... ПОСПАТИ!

Вважаєте, що найкращим способом конспектування лекції є «ксерокс» зошита сусідки-відмінниці? Вашим девізом є вислів: «Студент — це янгол, незаплямований знаннями?» Забудьте про такі твердження. Знання — це сила! А ось після тривалого

навчання ну кому потрібні ті «контакти» та «фейсбуки»? Лягай спати, студенте! Здоровий сон цінніший, ніж один «лайк» до фотографії.

ПРАВИЛО №6:
У ЗДОРОВОМУ ТІЛІ — ЗДОРОВИЙ ДУХ!

Якщо є можливість корисно поїсти, то навіть тобі ці чипси, солодкі напої та «фастфуди»? Купи нормальну їжу — і ходи ситий та задоволений! Це краще, ніж гучне невдоволення шлунка.

ПРАВИЛО №7:
СТУДЕНТИ ЗАВЖДИ ПЛАТЯТЬ БОРГИ

Негарно виходить, коли за тобою є певні «хвостики». Готуйся до занять і повертай те, що заборував. Чітко усвідомлюй, що засобом ліквідації «хвоста» є своєчасне його пересладання. А якщо ти відмовляєшся усвідомлювати, то знай: час розплати завжди настане. І прийде сесія, і «живі позаздрять мертвим»!

Юрій ІГНАТ,
студент відділення журналістики.

РОВЕСНИК

Маріанна Ландовська: «Успіх — це сходи, на які не піднятися, тримаючи руки в кишенях»

Дедалі популярнішим серед молоді стає навчання на двох і більше спеціальностях одночасно. Здобувати другу вищу освіту багатьох змушує життя, адже не завжди вдається знайти роботу за спеціальністю. Щоб у майбутньому стати успішною людиною, молодь ладна зранку до вечора сидіти за підручниками та комп'ютером, шукаючи необхідну інформацію. Як дається така наука, погодилася розповісти Маріанна ЛАНДОВСЬКА — студентка УжНУ, котра опановує одразу... три спеціальності.

— Розкажи трохи про себе: звідки ти, де навчаєшся?

— Я народилася й проживаю в Ужгороді. Усім, що зараз маю, завдячую батькам, котрі підтримують мене і морально, і матеріально. Не сподівалася, що колись зможу вступити у виш, та доля виявилася прихильною. Отримавши базову середню осві-

та вже 3-й рік здобуваю ще одну спеціальність — «Міжнародні економічні відносини».

— Досить рідко можна зустріти людину, яка одночасно опановує три спеціальності. Як тобі це вдається?

— Зізнаюся: досить складно, оскільки вільного часу майже немає, доводиться жити за графіком. Я роблю так: у звичайній блокноті на кожній сторінці по годинно розписую зустрічі, розклад занять, поїздки на місяць, розраховуючи все до дрібниць. Це дуже допомагає. Великим плюсом є те, що деякі предмети мені перераховують на іншому факультеті.

— Яка з обраних спеціальностей найбільше імponує?

— Важко сказати, яка. Моя основна спеціальність — «Правознавство», але подобаються й міжнародні відносини, оскільки навчання проходить трішки в іншому руслі. Різні предмети, інакші проблеми...

— Чи виникають серйозні труднощі в навчанні?

— Труднощі виникають тоді, коли збігаються заліки або ж іспити в один день. У такому разі до-

водиться вибирати та узгоджувати час для перекладання з викладачами, а це вже зайвий клопіт. Пригадую, коли ми тільки вступили на факультет міжнародного права, наші договори загубили, тому першу сесію не склали, а до навчання нас допустили тільки в другому семестрі. Це дійсно було жахіттям, адже впродовж двох місяців довелося складати близько 24 предметів, із них 10 за перший семестр. День у день до третьої години ночі ми сиділи за книжками й училися. Я й досі дивуюся, як усе змогли подолати.

— Чим займаєшся у вільний від навчання час, коли він, звичайно, у тебе з'являється?

— Якби я мала вільний час, то хотіла б займатися науковою діяльністю, брати участь у конференціях, їздити Україною. Коли ж з'являється вільна хвилинка — перекладаю кліпи з англійської мови на українську. Захоплююся корейською музикою. У своєму доробку маю перекладених близько 200 пісень.

— Твоїй силі волі, незламному бажанню вчитися можна тільки позаздрити. Хто надихає бути такою

сильною?

— Я прислухаюся до визначних людей і намагаюся дотримуватися їхніх порад. Наприклад, відома цитата Роберта Кенеді: «Тільки ті, хто не боїться великих невдач, зможуть досягти великого успіху». Або ж слова Аль Пачіно: «Ключ до успіху — у бажанні». А воно постійно горить у мені». Також слід пам'ятати всім: «Успіх — це сходи, на які не піднятися, тримаючи руки в кишенях».

— Що можеш порадити студентам, котрі теж прагнуть опанувати декілька спеціальностей одразу?

— Для цього потрібно налаштувати себе морально. По-перше, повірити в себе, у свої сили, не боїтися труднощів, тримати час під контролем, дотримуючись власного розкладу. По-друге, намагатися відвідувати, за можливості, усі пари, уважно слухати викладачів, навчитися виокремлювати головне, а коли щось не виходить — не панікувати.

Розмовляла
Мирослава ЗІЛИНЕЦЬ,
студентка відділення журналістики.

ПОЖАРТУВАЛИ

І СМІШНО, І ГРІШНО

В ужгородському «ПАДІЮНІ» стартував 17-й сезон Закарпатської ліги Клубу веселих і найкмітливіших. Цього року зареєструвалося 25 команд. Серед них були й новачки: «Уж надо учиться», «Сусіди», «Закон Авогадро», «У комі», «Имеем право», «УТЕК» та «Si Poi».

Вони сповнені сил, емоцій та амбіцій, але й мають чому почититися в досвідченіших команд. Своїми враженнями поділилася дебютантка-учасниця, студентка відділення журналістики Анжеліка Макогін («У комі»): «Перед виходом на сцену хвилювалася, але потім отримала багато позитивних вражень. Атмосфера в залі була просто чудовою, старші гравці допомагали з редагуванням тексту,

виступами взагалі. Вважаю, що ми показали досить хороший рівень підготовки. Сподіваюсь, у майбутньому зможемо довести всім, що команда «У комі» — весела та цікава».

Розпочався гала-концерт зі слайд-шоу найяскравіших моментів за попередні 16 сезонів існування ліги. Хоч дехто з учасників уперше вийшов на сцену в такій ролі й хвилювався, але намагався не показувати цього й весело жартував, а глядачі, своєю чергою, підтримували дебютантів.

Більш досвідчені КВНівці представляли як нові жарти, мініатюри, так і найкращі з минулих ігор. Вражало те, що кожна з команд поставала неповторною, зі своїм гумором. Так, молоді мукачівці з «Нащадків Колумба» й «Шари» створили закарпатсько-український розмовник, застосували «фішки з кепками» й

показали справжнє з'ясування стосунків у парі.

Команда медичного факультету «Медсестра Тамара» змінила склад, але жарти залишилися такими ж смішними, як і були. «МОШ» — збірна Нового району Ужгорода — вдріг розпочав сезон ліги, і вже впевнено крокує вперед, адже має гарні голоси й запальні пісні. «ВУЗВ» — діти з гімназії, незважаючи на технічні негаразди, впоралися із хвилюванням та виду не подали, що щось пішло не так. Більше того, виступили чи не найкраще! Милі, з гарним вокалом та харизмою, вони складуть достойну конкуренцію іншим учасникам КВНу протягом сезону.

На середині гала-концерту розіграли розминку із залом. Найсмійнішим КВНівці визнали запитання від С.Кібальникова: «А що б Ви відмінили Віктору Погорелову?». Сергія нагородили квінтарією та подарунковим сертифікатом від «МКТ».

На сцені також виступали добре відомі «Безумная молодежь», «Без мандата», «А шо?!».

Зокрема учасники «Без Мандата» цьогооріч виступили на всеукраїнському фестивалі КВН «Жемчужина у моря». Цей упевнений у собі закарпатський колектив добре співає й за останній сезон став доволі зіграним. Своїми враженнями поділилася представниця команди Мар'яна Попович: «У нинішньому сезоні з 25 зареєстрованих команд — 19 новачків. Попри це більшість має хороший потенціал, і вже з першого дня в них можна було побачити серйозного суперника. Щодо складу нашої команди, то він не змінився, адже для кожного члена «Без Мандата» КВН — частинка життя, від якої відмовитися не просто».

Приблизно такою ж філософією пройняті й решта учасників. А отже, слід очікувати «гарячого», а головне — смішного сезону! Присмно, що в ньому виступатиме й чимало представників нашого університету, але про це докладніше згодом.

Джесіка ВАЙДА,

студентка відділення журналістики.

Фото із сайту г

рупи Закарпатської ліги КВН.

ЗА — ПРОТИ

Гелловінські пристрасті по-студентськи

У ніч із 31 жовтня на 1 листопада значна частина світу зустрічає старовинне кельтське свято — Гелловін. Його символом є світильник у формі страхітливого гарбуза.

До цього дійства долучилися й на кафедрі туризму УжНУ. Всі охочі могли взяти участь у параді нечисті та демонологічній екскурсії обласним центром. Також журі обирало десятку найоригінальніших костюмів, до яких увійшли образи Мавки, Смерті, дівчинки із сімейки Адамс, Маски, Відьми, Черлідерки та ін. Повсюди сновигали студенти, перевтілені у вампірів, зомбі, перевертнів та привидів. Продовжували святкування на костюмованих вечірках.

Та далеко не вся молодь нашого університету визнає Гелловін особливим днем. Чимало опитаних вважають абсурдним те, що юнаки й дівчата перевтілюються в нечисть. Вищеназване свято належить до кельтських, язичницьких, а ряд студентів — віруючі. І хоч проти такої традиції нічого не мають, але й долучатися до неї не бачать сенсу.

Анжела МАКОГІН,

студентка відділення журналістики.

Студент Козячук провалив на іспиті матфізику, але так майстерно це заперечував, що тут же склав екзамен із філософії!

Я зареєструвався подивитися, чи не зареєструвалася вона, щоб подивитися, чи не зареєструвався я.

Тільки справжній студент може «накатати» 5 сторінок відгуків про книжку, яку навіть до рук не брав.

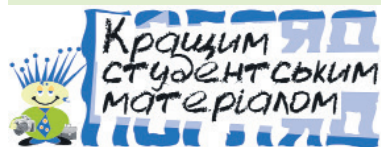
Дружина: «Раніше ти говорив, що я для тебе весь світ». Чоловік: «Так, але відтоді я значно підтягнувся з географії».

Ніколи не забувай про тих, хто прийшов тобі на допомогу в скрутну хвилину: «Google», «Вікіпедія» і «Перекладач».

Одна знайома дівчина, приїжджа студентка, купила собі досить пристойний смартфон. У телефонній книжці на контакт «Тато» вона поставила фотографію начальника міліції міста у формі. На контакт «Дядя» — світліну районного прокурора. На контакт «Брат» — здорового «ОМОНівця». У дівчини вже тричі викрадали цей телефон, але щоразу підкидали назад.

Олена ГАНЗЕЛ, Мирослава ЗІЛИНЕЦЬ,

студентки відділення журналістики.

«Погляду» в № 9 (155) визнано:

колективний матеріал

«7 чудес УжНУ»

студентів 1-3 курсів відділення

журналістики

Вітаємо авторів!

РАЗ РЯДОК,
ДВА РЯДОК...

Гуртожиток

Гуртожиток — це «общага», Лишень у нього — переваги, Адже народ з усього світу Живе тут і зимою, й літом: Хоч день надворі, інший час, Тут анекдотів є запас, Та й від нудьги щоб не пропасти, Студенти ходять в гості часто: А там навчання пропливає Хоч без конспектів, але з чаєм. Тут є і вахта, і СБ, Є Брітні Спірз, «Rammstein»,

«Любэ», Плюс курсові, всі «лаби» й книжки, Знайти тут можна із надлишком. Є кухня — місце всенародне, Не промине новина жодна, Щоб тут вона не побувала — За всіх розкажуть вам чимало... «Приколів», сміху тут багато, Зате от місця — малувато, Хоча... Нічого, жити можна, Бо тут знайомі — всі і кожний... «Мівіна» — це найкраща їжа, Завжди смачна і завжди свіжа, Тут діє правило одне: Студент їсть те, що їстівне. Ще можна провести розмову Про побут, житлові умови: Вода холодна є, одначе нам хочеться також гарячу. А ось якби ще й ліфт робив — Тоді б студент як в казці жив. Всі так хотіли б цього дива... Та... Мріяти — це не шкідливо. Отак життя тут і минає: У річці з пива всіх купає, В піснях до ночі під гітару, Хоч завтра знову йти на пари...
Джерело: відредаговано з
<http://meri.kiev.ua/category/my-poems/virshi-pro-studentiv/page/2/>

ПОГЛЯД

Орган вченої ради Ужгородського національного університету.

Замовлення № 58.

Ціна — безкоштовно.

Виходить щомісяця, крім канікул. Номер підписано до друку: 27.11.13.

Засновник і видавець — Ужгородський національний університет. 88003 м. Ужгород, вул. Підгірна, 46.

Номер надруковано у друкарні ПП Бреза, 88000 м. Ужгород, вул. Жупанецька, 15/4. (0312) 61-60-07. Наклад 300 примірників. Формат А 3, 2 ум. друк. арк.

Адреса редакції: 88016, м. Ужгород, вул. Університетська, 14 (центральный корпус, поруч з аудиторією М1).

Реєстраційне свідоцтво ЗТ № 449/41 від 7.02.2008.

Головний редактор В.Ю.Тарасюк

Дизайн: Л.Я.Поліха. Набір: М.Б.Гараздій. Коректура: А.В.Малахова.

ОГОЛОШЕННЯ

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»:

1. Оголошує конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників із 4 грудня 2013 року, а саме:

- директора бібліотеки;
- професора кафедри диференціальних рівнянь та математичної фізики (1 посада);
- доцентів кафедр: — алгебри (3 посади); — системного аналізу і теорії оптимізації (2 посади); — теорії ймовірностей і математичного аналізу (2 посади); — кібернетики і прикладної математики (1 посада); — ботаніки (1 посада); — ентомології та збереження біорізноманіття (1 посада); — зоології (1 посада);
- старшого викладача кафедри дифе-

ренціальних рівнянь та математичної фізики (1 посада);

- викладачів кафедр: — системного аналізу і теорії оптимізації (1 посада); — кібернетики і прикладної математики (2 посади); — ботаніки (1 посада).
- асистента кафедри алгебри (1 посада).

Термін подання заяв та необхідних документів для участі у конкурсі — місяць, починаючи із 4 грудня 2013 року.

2. Оголошує конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників із 11 грудня 2013 року, а саме:

- доцентів кафедр: — землевпорядкування та кадастру (2 посади);

- лісівництва (2 посади);
- фізичної географії та раціонального природокористування (1 посада);
- угорської філології (3 посади);
- старшого викладача кафедри землевпорядкування та кадастру (2 посади);
- викладача кафедри землевпорядкування та кадастру (1 посада).

Термін подання заяв та необхідних документів для участі в конкурсі — місяць, починаючи із 11 грудня 2013 року.

Претенденти на заміщення вакантних посад повинні відповідати вимогам, установленим чинним законодавством.

Документи подаються за адресою: вул. Заньковецької, 89а, м. Ужгород, Закарпатська область, 88015. Відділ кадрового забезпечення: тел. 66-50-59.